

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2024)0061

Kategooriasse „katsetatud“ kuuluv metsapaljundusmaterjal

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seadusandlik resolutsioon muudetud ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu otsust 2008/971/EÜ seoses kategooriasse „katsetatud“ kuuluva kultiveerimismaterjaliga, selle märgistamisega ning toodangu heakskiitmise ja kontrolli eest vastutavate asutuste nimedega (COM(2024)0517 – C10-0167/2024 – 2024/0214(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni muudetud ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2024)0517),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0167/2024),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 4. detsembri 2024. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 60,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A10-0022/2024),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

P10_TC1-COD(2024)0214

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. detsembril 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2024/..., millega muudetakse nõukogu otsust 2008/971/EÜ seoses kategooriasse „katsetatud“ kuuluva metsapaljundusmaterjaliga, selle märgistamisega ning toodangu heakskiitmise ja kontrolli eest vastutavate asutuste nimedega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ 4. detsembri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 1999/105/EÜ³ kohaldatakse muuhulgas liidus metsapaljundusmaterjali turustamisel. Nimetatud direktiivis käsitletakse puuliikide ja puuliikide kunstlike hübriidide paljundusmaterjali, mis on metsanduse seisukohast olulised kogu liidus või mõnes selle osas.
- (2) Nõukogu otsusega 2008/971/EÜ⁴ on määratud kindlaks algmaterjali heakskiitmise ja registreerimisega ning asjaomasest algmaterjalist metsapaljundusmaterjali tootmisega seotud tingimused, mida tuleb järgida kõnealuse otsuse I lisa loetletud kolmandas riigis toodetud, kategooriasse „tuntud algallikaga“, „valitud“ või „kvalifitseeritud“ kuuluva metsapaljundusmaterjali liitu importimisel. Asjaomased kolmandad riigid on rakendanud OECD kava rahvusvahelise kaubanduse jaoks ette nähtud metsapaljundusmaterjali sertifitseerimiseks (edaspidi „OECD metsaseemne ja -istikute kava“).
- (3) OECD metsaseemne ja -istikute kava muudeti 2013. aastal, et lisada OECD metsaseemne ja -istikute kavas alates 2011. aastast kajastatud metsapaljundusmaterjali kategooriate „tuntud algallikaga“, „valitud“ ja „kvalifitseeritud“ kõrvale metsapaljundusmaterjali kategooria „katsetatud“.

³ Nõukogu 22. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 11, 15.1.2000, lk 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/105/oj>).

⁴ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/971/EÜ kolmandates riikides toodetud metsapaljundusmaterjali samaväärsuse kohta (ELT L 345, 23.12.2008, lk 83, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/971/>).

- (4) Metsapaljundusmaterjali sertifitseerimise riigisiseste normidega (edaspidi „riigisisesed normid“) Kanadas, Norras, Serbias, Šveitsis, Türgis, Ühendkuningriigis ja Ameerika Ühendriikides (edaspidi „kindlaksmääratud kolmandad riigid“) on ette nähtud, et seemnete kogumise ja töötlemise ning istutusmaterjali tootmise ajal tuleb teha ametlik põldtunnustamine.
- (5) Vastavalt kindlaksmääratud kolmandate riikide riigisisestele normidele tuleb algmaterjali heakskiitmise ja registreerimise ning asjaomasest algmaterjalist metsapaljundusmaterjali tootmise süsteemide puhul järgida OECD metsaseemne ja -istikute kava. Peale selle peavad kategooriasse „tuntud algallikaga“, „valitud“, „kvalifitseeritud“ või „katsetatud“ kuuluvad seemned ja metsapaljundusmaterjal kooskõlas nimetatud normidega olema ametlikult sertifitseeritud ning seemnepakid vastavalt OECD metsaseemne ja -istikute kavale ametlikult suletud.
- (6) Kuna liidu tasandil ei ole võetud vastu otsust kategooriasse „katsetatud“ kuuluva metsapaljundusmaterjali samaväärsuse kohta, on komisjoni rakendusotsusega (EL) 2021/773⁵ lubatud liikmesriikidel teha ajutiselt kuni 31. detsembrini 2024 otsuseid otsuse 2008/971/EÜ I lisas loetletud kolmandates riikides, sealhulgas kindlaksmääratud kolmandates riikides toodetud, kategooriasse „katsetatud“ kuuluva metsapaljundusmaterjali samaväärsuse üle. Selle loa andmine oli vajalik, et ennetada häirete riski kõnealuse metsapaljundusmaterjali liikmesriikidesse importimisel.

⁵ Komisjoni 10. mai 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/773, millega lubatakse liikmesriikidel kooskõlas nõukogu direktiiviga 1999/105/EÜ ajutiselt otsustada teatavates kolmandates riikides toodetud teatavate kategooriate metsapaljundusmaterjali samaväärsuse üle (ELT L 169, 12.5.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/773/oj).

- (7) Kindlaksmääratud kolmandates riikides kehtivate kategooriat „katsetatud“ käsitlevate riigisiseste normide analüüsist nähtub, et algmaterjali heakskiitmise tingimusi käsitatakse samaväärsena direktiivis 1999/105/EÜ sätestatud tingimustega, eeldusel, et otsuse 2008/971/EÜ II lisa kohased seemne ja istutusmaterjaliga seotud tingimused on täidetud.
- (8) Mõne toodangu heakskiitmise ja kontrolli eest vastutava otsuse 2008/971/EÜ I lisa loetletud asutuse nimi ja aadress on muutunud ning seepärast on vaja neid ajakohastada.
- (9) Kategooriasse „katsetatud“ kuuluva seemne ja istutusmaterjali tootmiseks on võimalik kasutada geneetilist muundamist. Seepärast tuleks metsapaljundusmaterjali kasutajatele teadliku valiku võimaldamiseks märkida OECD etiketil ja tarnija etiketil või dokumendis, kas nimetatud kategooria algmaterjali tootmisel on kasutatud seda liiki muundamist, nagu seda tehakse praegu kategooria „kvalifitseeritud“ puhul.
- (10) Tulenevalt kategooria „katsetatud“ lisamisest otsuse 2008/971/EÜ II lissasse tuleks selguse huvides ja kõnealuse otsuse nõuetekohase kohaldamise tagamiseks lisada otsusele lisa tabeliga, kus on märgitud kategooriad, millesse kuuluvana võib eri tüüpi algmaterjalist saadud metsapaljundusmaterjali liitu importida. See on vajalik selleks, et tagada õigusselgus, kooskõla direktiiviga 1999/105/EÜ ja kõnealuste normide nõuetekohane kohaldamine ning võimaldada teha kõnealust otsust kohaldavatel ettevõtjatel teadlikke valikuid.
- (11) Seega tuleks otsust 2008/971/EÜ vastavalt muuta.

- (12) Võttes arvesse vajadust tagada, et käesolev otsus jõustub enne rakendusotsuse (EL) 2021/773 kehtivusaja lõppu 31. detsembril 2024, peetakse asjakohaseks teha erand kaheksa nädala pikkusest tähtajast, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingule (ELi leping), Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.
- (13) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, nimelt laiendada otsusega 2008/971/EÜ kehtestatud metsapaljundusmaterjali impordi samaväärsuse korda kategooriale „katsetatud“, ei suuda liikmesriigid saavutada, küll aga saab seda saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (14) ***Käesolev otsus peaks jõustuma kiiremas korras selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval, et tagada selle jõustumine enne rakendusotsuse (EL) 2021/773 kehtivusaja lõppu.***
- (15) Kuna rakendusotsus (EL) 2021/773 kaotab kehtivuse 31. detsembril 2024, tuleks õigusselguse huvides ja vastavate normide järjepidevuse tagamiseks kohaldada käesolevat otsust alates 1. jaanuarist 2025,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2008/971/EÜ muutmine

Otsust 2008/971/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva otsusega määratakse kindlaks tingimused, mille alusel imporditakse liitu käesoleva otsuse I lisas loetletud kolmandas riigis toodetud metsapaljundusmaterjali, mis kuulub kategooriasse „tuntud algallikaga“, „valitud“, „kvalifitseeritud“ või „katsetatud“.“

2) Artikli 3 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva otsuse I lisas loetletud kolmandas riigis toodetud ja nimetatud lisas loetletud kolmanda riigi asutuses ametlikult sertifitseeritud, direktiivi 1999/105/EÜ I lisas loetletud liiki kuuluvat või sellise liigi kunstliku hübriidi seemet ja istutusmaterjali, mis kuulub kategooriasse „tuntud algallikaga“, „valitud“, „kvalifitseeritud“ või „katsetatud“, käsitatakse samaväärsena direktiivi 1999/105/EÜ nõuetele vastava seemne ja istutusmaterjaliga, eeldusel, et see vastab käesoleva otsuse II lisas esitatud tingimustele.“

3) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Otsuse 2008/971/EÜ lisasid muudetakse järgmiselt.

1) I lisa asendatakse järgmisega:

„I LISA

Riigid ja asutused

Riik ¹	Toodangu heakskiitmise ja kontrolli eest vastutav asutus
CA	Kanada loodusvarade ministeeriumi metsaamet (Natural Resources Canada – Canadian Forest Service) Atlandi Metsanduskeskus (Atlantic Forestry Centre) 1350 Regent Street Fredericton NB E3C 2G6
CH	Föderaalne Keskkonnaamet (FOEN) Keskkonna-, transpordi-, energeetika- ja kommunikatsiooniministeerium (UVEK) Metsadivisjon Föderaalne Taimekaitseteenistus Monbijoustrasse 40 CH-3003 Bern
GB ²	Keskkonna-, toidu- ja maaeluministeerium (DEFRA) Eastbrook Shaftesbury Road Cambridge CB2 8DR
NO	Norra Metsaseemnekeskus C/o Øyvind Meland Edvardsen Postkast 118, N-2301 Hamar
RS	Metsapaljundusmaterjali ja metsa geneetiliste ressursside rühm Põllumajandus-, metsandus- ja veemajandusministeerium Metsadirektoraat Omladinskih brigada 1 Novi Beograd
TR	Põllumajandus- ja metsandusministeerium Metsanduse peadirektoraat Metsapuuseemnete ja puude aretamise uurimisinstituudi direktoraat, Sogutozu, 06560 Ankara

US	<p>Ameerika Ühendriikide põllumajandusministeeriumi metsaamet (USDA Forest Service)</p> <p>Koostööpõhise metsanduse üksus (Cooperative Forestry)</p> <p>Riiklik Seemnelabor (National Seed Laboratory)</p> <p>5675 Riggins Mill Road</p> <p>Dry Branch, Georgia 31020</p> <p>OSARIIKIDE AMETLIKUD SERTIFITSEERIMISASUTUSED</p> <p>(volitatud väljastama OECD sertifikaate Ameerika Ühendriikide põllumajandusministeeriumi metsaametiga sõlmitud koostöölepingu alusel)</p> <p>Washington State Crop Improvement Association, Inc.</p> <p>2575 NE Hopkins Ct.</p> <p>Pullman, Washington 99163</p>
----	---

“

¹ CA – Kanada; CH – Šveits; GB – Ühendkuningriik; NO – Norra; RS – Serbia; TR – Türgi; US – Ameerika Ühendriigid.

² Vastavalt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule, eelkõige Windsori raamistiku artikli 5 lõikele 4 (vt liidu ja Ühendkuningriigi poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga asutatud ühiskomitees 24. märtsil 2023 tehtud ühisdeklaratsioon nr 1/2023 (ELT L 102, 17.4.2023, lk 87)) koostoimes kõnealuse raamistiku 2. lisaga, ei hõlma käesoleva lisa kohaldamisel viited Ühendkuningriigile Põhja-Iirimaad.

2) II lisa C osa asendatakse järgmisega:

„C. Kolmandas riigis toodetud, kategooriasse „kvalifitseeritud“ või „katsetatud“ kuuluvat seemet ja istutusmaterjali käsitlevad täiendavad tingimused.

Kategooriasse „kvalifitseeritud“ või „katsetatud“ kuuluva seemne ja istutusmaterjali puhul märgitakse OECD etiketil ning tarnija etiketil või dokumendis, kas asjaomase algmaterjali tootmisel on kasutatud geneetilist muundamist.“

3) Lisatakse järgmine lisa:

„III LISA

KATEGOORIAD, MILLESSE KUULUVANA VÕIB ERI TÜÜPI
ALGMATERJALIST SAADUD METSAPALJUNDUSMATERJALI LIITU
IMPORTIDA

Algmaterjal	Metsapaljundusmaterjali kategooria			
	Tuntud algallikaga	Valitud	Kvalifitse eritud	Katsetatud
Seemneallikas	x			
Puistu	x	x		x
Seemla			x	x
Perekonna/perekondade vanemad			x	x
Kloon			x	x
Kloonisegu			x	x

“